

Putkilokasvien uhanalaistarkistukset Uudenkaupungin saaristossa 2017

Paahde LIFE (LIFE13NAT/FI/000099)

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus, Luontopalvelut, Etelä-Suomi	JULKAISUAIKA	-
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	MH 3207/2018
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA JA NIMI	Selkämeren kansallispuisto, YSA 205950 Pamprinniemen ja Laitakarien suojelualue		
NATURA 2000-ALUEEN NIMI JA KOODI	Uudenkaupungin saaristo FI0200072		
TEKIJÄ(T)	Tiina Jalkanen		
JULKAISUN NIMI			
JULKAISUN TYYPPI	Raportti		
TIIVISTELMÄ	<p>Uudenkaupungin saariston putkilokasvien esiintymätarkastuksia tehtiin osana Paahe LIFE -hanketta vuonna 2017. Tavoitteena oli selvittää alueelta havaittujen uhanalaisten putkilokasvien nykyesiintymistä alueella hoitosuunnittelun pohjaksi. Putkilokasveista keskityttiin erityisesti pikkupungan (<i>Anagallis minima</i>, EN)ja noidanlukkojen (<i>Botrychium</i>) etsintään.</p> <p>Esiintymätarkastusten maastotyöt tehtiin 28. - 29. kesäkuuta 2017. Lisäksi kartoitusta täydennettiin muiden maastokäyntien yhteydessä vielä vuonna 2018. Uhanalaisten putkilokasvilajien esiintymistä kartoitettiin saarilla Iso Laitakari (23 ha), Vähä Laitakari (12 ha), Hylkkari (60 ha) ja Ärväskivi (20 ha) vanhat esiintymäpaikat sekä potentiaalisimmat lajeille soveltuvat alueet tarkistaen. Ainakin osa saarista on vanhoja laidunsaaria.</p> <p>Kartoituksissa ei löytynyt pikkupungan tai noidanlukkojen esiintymiä. Uhanalaisista lajeista saarilta tavattiin ainoastaan keltamataraa (<i>Galium verum</i>, VU)</p> <p>Pääsääntöisesti kartoitetut alueet ovat umpeenkasvun myötä muuttuneet pikkupungalle ja noidanluokille huonosti soveltuviksi (erityisesti Iso ja Vähä Laitakari sekä Hylkkari). Toisaalta lajien huonon havaittavuuden sekä käytössä olleen ajan puitteissa esiintymiä on myös hyvin mahdollisesti jäänyt löytymättä. Inventointi antaa kuitenkin osaviittaa alueen hoidon suunnitteluun ja kohdentamiseen.</p> <p>Laajoina, pitkälti suokasvillisuusvaltaisina sekä puustottuneina saarina Iso ja Vähä Laitakari sekä Hylkkari ovat pikkupungan ja noidanlukkojen esiintymisen edistämisen kannalta haasteellisia. Ärväskivi puolestaan edelleen pääsääntöisesti avoimena saattaa olla aluekokonaisuuden kannalta hyvä hoitokohde, vaikka etsittyä lajistoa ei saarelta tässä kartoituksessa löytynytäkään.</p>		
AVAINSANAT			
MUUT TIEDOT			
SUOSITELTAVA VIITTAUS	Jalkanen, Tiina 2018: Putkilokasvien uhanalaistarkistukset Uudenkaupungin saaristossa 2017. - Raportti. Metsähallitus, luontopalvelut, Rannikko.		
SIVUMÄÄRÄ	s.	KIELI	suomi
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	-

Sisällys

1 Johdanto	6
2 Kartoituskohteet	6
3 Kartoitusmenetelmät	7
4 Yhteenveto tuloksista	7
5 Tulokset	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
5.1 Vähä Laitakari	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
5.2 Iso Laitakari.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
5.3 Hylkkari	6
5.4 Ärväskivi	6
Liitteet	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

1 Johdanto

Uudenkaupungin saariston putkilokasvien esiintymätarkastuksia tehtiin osana Paahde LIFE -hanketta pääosin vuonna 2017. Tavoitteena oli selvittää alueelta havaittujen uhanalaisten putkilokasvien nykyesiintymistä alueella hoitosuunnittelun pohjaksi. Putkilokasveista keskityttiin erityisesti pikkupungan (*Anagallis minima*, EN) ja noidanlukkojen (*Botrychium*) etsintään.

2 Kartoituskohdeet

Kartoituskohdeet valittiin vanhojen esiintymätietojen perusteella (Hertta Eliölajit). Lisäksi kartoitettiin lähialueiden muita potentiaalisia saaria Selkämeren luonnonhoidon yleissuunnitelman mukaisesti niiltä osin, kun saaria ei ole tarkistettu aikaisemmissa selvityksissä vuosina 2013 - 2017.

Saarilta tarkastettiin vanhojen lajiesiintymien paikat (sikäli kun niistä oli riittävä tarkka tieto) sekä käytiin läpi muita mahdollisesti pikkupungalle ja noidanlukoille sopivia alueita kuviotietojen ja ilmakuvatarkastelun antaman osviitan mukaan.

Taulukko 1. Kartoitusten kohteet, sijainti, kartoitettu pinta-ala, käytetty maastotyöaika sekä kartoitusten tekijät. Kartoituksen ensisijainen tavoite: toimenpidesuunnittelu (TPS), lajikohtainen esiintymän peruskartoitus (laji) tai yleiskartoitus (yleis) Tarvittaessa voidaan käyttää myös yhdistelmiä (esim. TPS/yleis). Jos kohteelta on kartoitettu muita kuin MH:n omistamia alueita (yksityiset, yhteisöt, kunta) merkitse X ao. kohtaan. Tee erikseen taulukot METSO-ohjelmaan kuuluvista kartoituksista ja muista kartoituksista. Maastotyön lisäksi lisää taulukkoon tarvittaessa esim. pyydysten ja pyydysvuorokausien määrä kuvaamaan kartoitustyön kattavuutta.

Kasv. lohko	Kunta	Koodi	Kohteen nimi	Kart. syy	Kart. ala (ha)	Maastotyöaika (h)	Kart. tehokkuus*	Kartoittajat
	Uusikaupunki	FI0200072	Vähä Laitakari	tps		4	4	TJ
	Uusikaupunki	FI0200072	Iso Laitakari	laji, tps		5	4	TJ
	Uusikaupunki	FI0200072	Ärväskivi	tps		3	4	TJ
	Uusikaupunki	FI0200072	Hylkkari	laji, tps		3	4	TJ
yht.								

* Kartoitustehokkuus: Yleisarvio kartoitustehokkuudesta suojelukohteittain (=suojelualueittain) (tarvittaessa eliöryhmille sovellettavin erillisohjein):

- 1 kokonaisuudessaan erittäin hyvin kartoitettu suojelukohde, uusintakartoituksissa ei todennäköisesti löytyisi uutta lajistoa juurikaan
- 2 koko suojelukohde hyvin kartoitettu jonkin tietyn resurssin/mikrohabitaatin osalta, mutta muita resursseja/mikrohabitaatteja katsottu vain satunnaisesti
- 3 suojelukohteen tietyt osat (jotka näkyvät tallennetussa jäljessä) hyvin kartoitettu kaikkien resurssien/mikrohabitaattien osalta
- 4 suojelukohteen tietyt osat (jotka näkyvät tallennetussa jäljessä) hyvin kartoitettu tietyn resurssin/mikrohabitaatin osalta, mutta muita resursseja katsottu vain satunnaisesti
- 5 suojelukohteella on käyty vain pikaisesti, eikä lajistosta ole saatu selkeää kuvaa.

3 Kartoitusmenetelmät

Pikkupungan vanhat esiintymäpaikat (Vähä Laitakari ja Hylkkari) tutkittiin koordinaattitietojen tarkkuuden (1000 m ja 100 m) puitteissa soveltuvilta alueilta. Merenrantaniittykaistaleet ja niiden yläpuolien niityt tarkastettiin läpi. Lisäksi tutkittiin vastaavia alueita esiintymäpaikkojen ulkopuolelta muualta saarista.

Noidanlukkojen osalta tutkittiin soveltuvat ”epilitoraalikedot” ja ruohoisemmat ketolaikut.

Lisäksi tehtiin havaintoja muista lajeista (mm. keltamatara).

Kartoitusmenetelmä ei ole kattava, joten soveltuvia habitaatteja on voinut jäädä myös huomaamatta.

Lajitiedot tallennetaan Hertta Eliölajit -järjestelmään.

4 Yhteenvedo tuloksista

Taulukko 2. Yhteenvedo kartoituksissa kootuista lajien havaintotietojen määrästä. 1 tieto tarkoittaa 1 riviä lajihavaintotiedostossa. Suojeltavat lajit: valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaiset, silmälläpidettävät sekä luonto- ja lintudirektiivin lajit. Muut U: vuoden 2010 uhanalaisluokituksessa luokkiin EN ja VU kuuluvat lajit, muut kuin erityisesti suojeltavat (E). Alueellisesti uhanalaiset lajit (RT) ja luontodirektiivin lajit (LuDir) voivat sisältyä muihin luokkiin, joten suojeltavien lajien havaintomäärä ei ole sama kuin sarakkeiden summa.

<u>Koodi</u>	<u>Kohteen nimi</u>	<u>Kart. syv</u>	<u>Tietoja yht.</u>	<u>Suojeltavat</u>		<u>Muut U</u>	<u>NT</u>	<u>DD</u>	<u>RT</u>	<u>LuDir</u>
				<u>yht.</u>	<u>E</u>					
FI0200072	Vähä Laitakari	tps				1				
FI0200072	Iso Laitakari	laji, tps				1				
FI0200072	Ärväskivi	tps				1				
FI0200072	Hylkkari	laji, tps				1				
yht.										